

СИЛАБУС НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

«ПРОФЕСІЙНА КУЛЬТУРА ВИКЛАДАЧА»

Шифр та назва спеціальності	Усі спеціальності	Факультет / Інститут	Соціально гуманітарних технологій
Назва освітньо-наукової програми	усіх докторів філософії	Кафедра	Педагогіки і психології управління соціальними системами ім. акад. І.А.Зязюна

ВИКЛАДАЧ

Пономарьов Олександр Семенович, palex37@ukr.net

Кандидат технічних наук, професор, професор кафедри педагогіки і психології управління соціальними системами імені акад. І.А. Зязюна НТУ «ХПІ». Досвід роботи – 54 роки. Автор понад 840 наукових та навчально-методичних праць. Провідний лектор з дисциплін: «Педагогічна культура викладача», «Філософія освіти», «Філософія педагогічної діяльності»

ЗАГАЛЬНА ІНФОРМАЦІЯ ПРО ДИСЦИПЛІНУ

Анотація	Дисципліна спрямована на формування і розвиток професійної педагогічної культури аспірантів як майбутніх викладачів та у формуванні їхньої здатності застосування цієї культури як засобу забезпечення належної якості освітнього процесу
Мета та цілі	Розуміння аспірантами цілей і змісту педагогічної культури педагога та її значення для ефективності освітнього процесу. Оволодіння ними загальною і професійною культурою та моральнісними якостями
Формат	Лекції, практичні заняття, консультації. Підсумковий контроль - залік
Результати навчання	Демонструвати розуміння складових професійної культури викладача, усвідомлювати аксіологічні аспекти культури, визначати шляхи та способи вдосконалення професійної культури викладача
Обсяг	Загальний обсяг дисципліни 120 год.: лекції – 20 год., практичні заняття – 20 год., самостійна робота – 80 год.
Пререквізити	«Світоглядні та соціокультурні основи науково-технічної діяльності»
Вимоги викладача	Аспірант зобов'язаний відвідувати всі заняття згідно розкладу, не спізнюватися. Дотримуватися етики поведінки. Працювати з навчальної та додатковою літературою, з літературою на електронних носіях і в Інтернеті. При пропуску лекційних занять проводиться усна співбесіда за темою. Відпрацьовувати практичні заняття. Виконати індивідуальне завдання. З метою оволодіння необхідною якістю освіти з дисципліни потрібно відвідуваність і регулярна підготовленість до занять. Без особистої присутності аспіранта підсумковий контроль не проводиться.

СТРУКТУРА ДИСЦИПЛІНИ

Лекція 1	Сутність професійної культури викладача, її структура та системний характер	Практичне заняття 1	Культура викладача та його авторитет	Самостійна робота	Сутність та функцій культури педагога як джерела впливу на студентів
Лекція 2	Загальна структура професійної діяльності викладача вищої школи та її культури	Практичне заняття 2	Системність педагогічної культури викладача.		Структура педагогічної культури та її місце в професійній діяльності викладача
Лекція 3	Взаємозв'язок професійної компетентності й культури педагога	Практичне заняття 3	Взаємовплив педагогічної майстерності і культури		Професійна компетентність викладача та її зв'язок з педагогічною майстерністю і культурою
Лекція 4	Педагогічне спілкування як інструмент професійної діяльності викладача.	Практичне заняття 4	Культура педагогічного спілкування		Культура спілкування та ефективність впливу на студентів
Лекція 5	Ціннісна орієнтація педагогіки вищої школи. Структура цінностей освіти.	Практичне заняття 5	Прищеплення студентам системи цінностей		Аналіз цінностей педагогічної діяльності для викладача, студентів і суспільства в цілому

ЛІТЕРАТУРА ТА НАВЧАЛЬНІ МАТЕРІАЛИ

Основна	<ol style="list-style-type: none"> 1. Пономарьов О. С. Професійна культура педагога: Навчально-методичний посібник / Пономарьов О. С., Романовський О. Г., Ігнатюк О. А., Згурська М. П. – Харків: НТУ «ХПІ», 2011. – 198 с. 2. Пономарьов О. С. Культура професійної діяльності педагога вищої школи: навч.-метод. посібник / Н.В.Струпинська, О. С. Пономарьов, Л.О. Мажник. – Харків: ХНЕУ ім. С. Кузнеця, ФОП Александрова К.М., 2016. – 64 с. 3. Пономарьов О. С. Відповідальність як педагогічна категорія: Навчально-методичний посібник / Пономарьов О. С., Серета Н. В., Чеботарьов М. К.. – Харків: НТУ «ХПІ», 2013. – 172 с. 4. Романовський О. Г. Зміст і сутність педагогічної діяльності: Навч. посібник. / Романовський О. Г., Пономарьов О. С., Пазиніч С. М., Черваньова З. О., Гайворонська В. В. – Харків: НТУ «ХПІ», 2007. – 228 с. 5. ТОВАЖНЯНСКИЙ Л.Л. Основи педагогіки вищої школи: навчальний посібник / ТОВАЖНЯНСКИЙ Л.Л., Романовський О.Г., Бондаренко В.В., Пономарьов О.С., Черваньова З.О. – Харків: НТУ «ХПІ», 2005. – 600 с. 6. Культура педагога: монографія / С.О. Заветний, С.М. Пазиніч, О.С. Пономарьов, Л.М. Тіщенко; за заг.ред. О.С. Пономарьова. – Харків: Міськдруку; ХНТУСГ ім. П.Василенка, 2015 – 320 с. 	Додаткова	<ol style="list-style-type: none"> 1.Гриньова В. М. Педагогічна культура викладача вищого навчального закладу / В. М. Гриньова // Теорія і практика управління соціальними системами. – 2006. – № 4. – С. 67-74. 2. Губерський Л. В., Андрущенко В. П., Михальченко М. І. Культура. Ідеологія. Особистість: Методолого-світоглядний аналіз. – К.: Знання України, 2002. – 580 с. 3. Заветний С. О., Пономарьов О. С., Пазиніч С. М. Філософія впливу: Монографія. – Харків: Видавець Савчук О. О., НТУСГ ім. П. Василенка, 2011. – 204 с. 4. Морфологія культури: тезаурус / За ред. В. О. Лозового. – Харків: Право, 2007. – 384 с.
----------------	--	------------------	--

ПЕРЕЛІК ЗАПИТАНЬ ДЛЯ ПІДГОТОВКИ ДО ЗАЛІКУ

Сутність культури та її основні функції. Особистісна і професійна культура. Культуротвірна спрямованість освіти. Педагогічна культура викладача як джерело впливу на студентів і чинник якості освіти. Загальна структура професійної діяльності викладача вищої школи та місце в ній його професійної культури. Структура педагогічної культури. Роль і значення культури педагогічної діяльності. Системний характер педагогічної культури. Сутність поняття професійної компетентності викладача, її структура та взаємозв'язок професійної компетентності, педагогічно майстерності та культури педагога вищої школи. Культура як прояв педагогічної майстерності. Педагогічне спілкування як інструмент професійної діяльності викладача. Культура спілкування та її педагогічний вплив на студентів. Спілкування як засіб розвитку духовності студентів. Культура та етика педагогічного спілкування.

ПЕРЕЛІК ОБЛАДНАННЯ

Аудиторне приміщення, дошка

ОРІЄНТОВНІ ТЕМИ РЕФЕРАТІВ

Сенс педагогічної культури та її значення для забезпечення бажаної ефективності професійної діяльності викладача. Шляхи і способи розвитку професійної педагогічної культури викладача. Ціннісне сприйняття викладачем своєї професійної діяльності. Професійна культура викладача як чинник впливу на студентів. Культура викладача і духовно-культурний компонент особистісного розвитку студента.

СИСТЕМА ОЦІНЮВАННЯ

Розподіл балів для оцінювання успішності аспіранта	Сума балів за всі види навчальної діяльності	Оцінка ECTS	Оцінка за національною шкалою	Нарахування балів
	90-100	A	відмінно	
	82-89	B	добре	
	74-81	C		
	64-73	D	задовільно	
	60-63	E		
	35-59	FX	незадовільно з можливістю повторного складання	
	0-34	F	незадовільно з обов'язковим повторним вивченням дисципліни	

Бали нараховуються за таким принципом:

- за кожною темою дисципліни – 5 балів;
- за виконання індивідуального завдання, що передбачає реферативну роботу по проблемам значущості педагогічної культури для професійної діяльності, а також шляхів та способів розвитку педагогічної культури – 25 балів;
- залік – 50 балів

Критерії оцінювання знань та вмінь визначені відповідним Положенням НТУ «ХПІ» від 23.02.2018
<http://blogs.kpi.kharkov.ua/v2/nv/dokumenti-ntu-hpi-2/>

НОРМИ АКАДЕМІЧНОЇ ЕТИКИ

Аспірант повинен дотримуватися «Кодексу етики академічних взаємовідносин та доброчесності НТУ «ХПІ»»: виявляти дисциплінованість, вихованість, доброзичливість, чесність, відповідальність. Конфліктні ситуації повинні відкрито обговорюватися в навчальних групах з викладачем, а при нерозв'язності конфлікту доводиться до співробітників відділу аспірантури.

Силабус за змістом повністю відповідає робочій програмі навчальної дисципліни